

S û z' n â k İ l a h i

Alî Almış Sancağını Elîne

NE Y

Bestekâr : Dervîş Kânûnî **Cüneyd Kosal**

Usûlü : **Sofyan** [4/4]

Güftekar : **Yûnus Emre**

♩

A lî al mış san ca ğı nı e
Kı ya met ko pu cak can lar u
Yû nus ey dü r ge lîn kad rîn bî

4

1. 2.

lî ne Çe kî lîp ğî der ler mah şer ye rî
ya nır Mü' min Der vîş mür şî dî ne i na
le lîm Fır sat el de î ken tev hîd e de

7

1. 2.

ne ye rî ne Ha sa n'ı Hü sey n'î al mış
nır i na nır Yü zün ye re koy muş Hak ka
lîm e de lîm Rû hu î çîn çok sa la vât

10

1. 2.

ya nı na ya nı na Ah üm me tîm
yal va rır yal va rır
ve re lîm ve re lîm

Alî almış sancağını elîne

Çekilip giderler mahşer yerine

Hasan'ı Hüseyin'i almış yanına

Ah ümmetîm diye ağlar Muhammed

Kıyamet kopucak canlar uyanır

Mü'min dervîş mürşidîne inanır

Yüzün yere koymuş Hakk'a yalvarır

Ah ümmetîm diye ağlar Muhammed

Üryân olmuş yatar ol za'îf tenler

Sararmış benizler söylemez diller

Mahşer yerine cem olmuş erenler

Ah ümmetîm diye ağlar Muhammed

Kızım Fâtımâ'yı sana vereyim

Ben ümmetsiz cennetini n'eyleyim

Değmeyin bana Tamuya gireyim

Ah ümmetîm deyip ağlar Muhammed

Yûnus eydür gelin kadrîn bilelim

Fırsat elde iken tevhîd edelim

Rûhu için çok salavât verelim

âh ümmetîm deyip ağlar Muhammed

Yûnus Emre

Adnan Erzi tarafından Bayezid Devlet Kütüphanesi'nde bulunan 7912 numaralı yazmada şu ifadelerle rastlanmaktadır: Vefât-ı Yûnus Emre, Müddet-i 'Ömr 82, Sene 720

Bu belgeden anlaşılacağı üzere; Yûnus Emre, Hicri 648 (Miladi 1240-1) yılında doğmuş, 82 yıllık bir dünya hayatından sonra Hicri 720 (Miladi 1320-1) yılında ölmüştür.

Doğduğu yer konusundaki tartışmalar Eskişehir'in Mihaliççik ilçesine bağlı Sarıköy ile Karaman üzerinde yoğunlaşmaktadır. Menakıpnâmelerle şiirlerinden çıkarılan bilgilere göre Babalılardan Taptuk Emre'nin dervişidir. Hacı Bektaş-ı Veli ile ilgisi Vilayetname'den kaynaklanmaktadır. Yine şiirlerinden tasavvuf yolunu seçtiği, iyi bir öğrenim gördüğü anlaşılmaktadır. Anadolu kentlerini dolaştığı, Azerbaycan ve Şam'a gittiği, Mevlana'yla görüştüğü de bu bilgiler arasındadır.

İşlediği konularla Anadolu'da gelişen Türk edebiyatının en büyük adlarından sayılan Yûnus Emre, yalnız halk ve tekke şiirini değil, divan şiirini de etkiledi, yaşarlığını çağlar boyu sürdürdü. Hece ve aruzla yazdığı şiirlerinde sevgiyi temel aldı. Tasavvuf, İslam düşüncesiyle beslenen dizelerinde insanın kendisiyle, nesnelerle, Allah'la ilişkilerini işledi, ölüm, doğum, yaşama bağlılık, İlahi adalet, insan sevgisi gibi konuları ele aldı. Çağına hâkim olan düşünüş biçimini ve kültürü konuşulan dille, yalın akıcı bir söyleyişle dile getirdi

KAYNAK : Bayezid Devlet Kütüphanesi / 7912 numaralı yazma

S o f y a n U s û l ü

*) Dört zamanlıdır.

*) İki tane iki (2 +2 = 4) zamanın veya iki Nîm Sofyân'ın birleşmesinden meydana gelmiştir.

*) 4/8'lik ve 4/4'lük iki mertebesi varsa da, 4/4'lük ikinci mertebe daha çok kullanılmıştır.

*) Pışrevlerde, İlâhilerde, şarkılarda, türkülerde, oyun havalarında, kısaca özel usûl mecburiyeti olmayan hemen her formada kullanılmıştır

Kaynak :

1) ' Türk Musikisinde Usuller ve Kudüm ', M. Hurşit UNGAY

2) ' Türk Müsiki Nazariyatı ve Usûlleri-Kudüm Veleleleri ' İsmail Hakkı ÖZKAN [1941- 2010]

Kânûnî

Cüneyd Kosal

Türk müziğinin en kıdemli ustalarından Cüneyd Kosal'a ait olan, ulusal ve uluslararası müzik çevrelerinde "Cüneyd Kosal Arşivi" olarak bilinen nota arşivi İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Ajansı Klasik Türk Müziği Yönetmeliği ve İSAM Kütüphanesi'nin iş birliğiyle 30 Kasım Salı günü düzenlenen açılış kokteyliyle ilgililere sunuldu. 150.000 nüsha notanın yanı sıra el yazması ve matbu nota kitaplarının yer aldığı arşivin açılış töreni, İSAM Kütüphanesi'nde, sanatçı Cüneyd Kosal ve seçkin bir davetli topluluğunun katılımıyla gerçekleşti. Arşivin tasnif ve düzenlenmesi önümüzdeki dönemde Sayın Cüneyd Kosal tarafından yapılmaya devam edilecektir.

Cüneyd Kosal'ın Hayatı

3 Kasım 1931 tarihinde, İstanbul'un Sultanahmet semtinde dünyaya geldi. Babası Vedat Bey'in görevi sebebiyle, tahsilini Bolu Feyz-i Cumhuriyet İlkokulu, İstanbul Şişli Ortaokulu ve Zonguldak Mehmet Çelikel Lisesi'nde tamamladıktan sonra İstanbul Tıp Fakültesi'ne başlayan Cüneyd Kosal, müzik hayatına verdiği önemden dolayı eğitimini yarım bıraktı. Annesi Sacide Hanım, müzik ile meşgul olmuş, bir müddet konservatuara devam etmiş sanatkâr ruhlu bir hanımdı. İlkokul yıllarından itibaren güzel bir sese sahip olduğu için çevresinden de teşvik gören Cüneyd Kosal, lise son sınıfta eline geçen kanun sazını çok sevdi ve kısa zamanda bildiği şarkıları çalabilecek duruma geldi. Üniversite yıllarında ses sanatçısı olarak Üsküdar Müsiki Cemiyeti, Üniversite Korosu ve özel topluluklarda müzik çalışmalarını sürdürdü. Üniversite Korosu şefi Nevzat Atlığ tarafından kanun çaldığı öğrenilince, sazendeler arasına giren Kosal bu tarihten itibaren ses sanatçılığını bıraktı ve kanun sanatçılığına ağırlık verdi. Askerlik hizmetinden sonra, İstanbul Radyosu müzik yayınlarında memur olarak görev aldı. Cüneyd Kosal'ın; nişâbur makamında bir Mevlevî âyini, üç saz eseri, ferahnâk-aşiran makamında beste, ağır semâi, yürük semâiden oluşan bir takımı, bir durak, altı şarkı, iki köçekçe ve altmış sekiz ilâhi olmak üzere toplam seksen dört eseri mevcuttur. Kendi tertiplemediği Yapı Kredi Bankası Yayınları'ndan 1986 baskılı İlahiler, Kültür Bakanlığı'nca 1991 yılı baskılı Yunus İlahileri Güldestesi, Marifet Yayınları tarafından 1994 yılında basılan 99 Makamda İlahiler olmak üzere üç kitabı vardır. Kendisi hakkında, Sertaç Tezeren tarafından önce tez olarak hazırlanıp sonra 2007 yılında CD eki ile kitap haline getirilen Cüneyd Kosal Sanatı ve Hayatı adlı bir biyografi çalışması bulunmaktadır.

Kaynak : <http://www.isam.org.tr>

Sofyan D a r b U s û l ü

[4 / 4] m e r t e b e s i

- 1 . Darb : (Dü-Üm) / [2 Zamanlı ve Kuvvetli]
- 2 . Darb : (Te) / [1 Zamanlı ve Yarı Kuvvetli]
- 3 . Darb : (Ke) / [1 Zamanlı ve Zayıf]

NOT:

*) Süznâk Makamında; mi(bemol) pest, la (bemol) dik olmalı

*) Karcıgar Makamında ; mi(bemol) ne pest, ne de dik olmalı

*) Hüzzam Makamında ; mi(bemol) dik olmalı